

čas razstave do 12. septembra je velika razstava poljedelskih strojev in orodja.

*

Industrija kvišku — kmet v propast!

Petletka ruskih sovjetov se je glede industrije večinoma posrečila s pomočjo inozemskega kapitala in inozemskih inženirjev. Napravili so razne važne stvari, n. pr. veliki jez na Dnepru, da se postavi tam mogočna elektrarna. V Nižjem-Novgorodu so sezidali veliko tovarno za izdelavo avtomobilov. V mestu Magnitogorsk na Uralu so začele delovati velike topilnice za železno rudo itd. V načrtu pa imajo še mnogo znamenitih reči, n. pr. jezove in elektrarne na Volgi, razne prekope med rekami, prekop med Črnim in Hvalinskim morjem, elektrarne na Angari pri Irkutsku v Sibiriji itd.

Ce bi v istem razmerju z industrijo napredovalo na Ruskem tudi kmetijstvo, bi bili sovjeti pač lahko ponosni. Toda tu tiči zajec. Petletka je glede kmetijstva popolnoma odpovedala in vsled tega trpi industrija in velik del države. Sovjeti so hoteli napraviti iz ruskega »mužika« komunista, ki naj bi kot suženj garal in pridno delal za državo. A ruski »mužik« noče biti komunist in noče delati kot suženj komunistom. Ruski kmet hoče imeti svojo zemljo in to zemljo obdelovati kakor lastnino. Tu je vzrok revščine v nekdanji bogati Rusiji.

Poročilih ruskih listov hodijo po selih oddelki »Čeke« in iščejo zrno za prehrano mest in za izvoz, da bi sovjeti dobili dobro valuto. Prebivalci pa zrno skrivajo v volčje jame, ker nočejo stradati, v Harkovu so ječe polne kmetov radi skrivanja živeža in radi sabotaže. »Komsomolskaja Pravda« poroča, da celo komunisti kot voditelji kolhozov skrivajo zrno in dajejo o pridelkih potvorbena poročila, n. pr. ravnateljstvo simferopolskega kolhoza je pri sestavi letnega računa vedoma zmanjšalo količino pridelanega zrna. Voditelj kolhoza Uspenske stanice, Novopokrovskega ujezda na severnem Kavkazu, je napravil tak letni račun, ki izključuje za leto 1932 vsako oddajo zrna.

Letošnja letina je v Rusiji slabša kot lanska, zato preti pomanjkanje. Da bi se ljudstvo temu izognilo, na eni strani skriva zrno, na drugi pa krade živila na polju, pri transportih na železnici in na ladjah. Ker se to pojavlja v velikem številu, zato je »svet narodnih komisarjev« (ministrov) na seji dne 7. 8. izdal zelo strogo naredbo proti temu. »Izvestija« in »Pravda« sta dne 8. avg. prinesli to naredbo tiskano z debelimi črkami. Vsebina dotične naredbe je ta: Kdor bi se polastil živil, ki se pošiljajo po železnici ali na ladjah, bo vstreljen in se mu zaseže vse premoženje. Kdor bi se polastil živil v kolhozih ali zadru-gah, bo tudi vstreljen. In v obeh teh slučajih se krivec ne more pomilostiti. Kdor bi nagovarjal člane kolhozov, da bi zapustili kolhoz, izgubi svobodo od 5 do 10 let in ga pošljejo v koncentracijsko taborišče.

V Rusiji je torej zopet zavladalo nasilje. Sovjeti si ne znajo drugače pomagati. Po vaseh se glasi »dolaj kolhozi« (proč s kolhozi)! Vsled velike revščine prebivalcev pa tudi ni varna niti državna, niti kolhozna lastnina. Revščina je v Rusiji hujša kot drugod po Evropi. Čeh dr. Jan Slavik je letos potoval po Rusiji. O svojih utisih iz Rusije pravi, da je tam v mestih toliko pomanjkanje živil, kakor ga pri nas (na Češkem) ni bilo niti koncem svetovne vojne. In dalje pravi: »Uverjen sem, če bi prebivalci Prage nekaj dni trpeli tako veliko pomanjkanje živil, bi naši ministri bili pobiti in člani mestne samouprave bi bili obešeni!« Prav enako se izraža nek nemški politik, ki je zadnji čas potoval po Rusiji. Vse to poroča list »Rossija i Slavjanstvo« z dne 30. julija t. l. To naj vzamejo na znanje vsi tisti, ki boljše-vike občudujejo radi njihovih industrijskih podjetij, za vse drugo, kar se godi v Rusiji, so pa slepi. A. K.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na sobotnem trgu dne 3. septembra so cene nekoliko nazadovale, ker je bila ponudba prevelika. Krompir 1—1,50, čebula 2—3 Din, zelje 1—3,50, kumare 0,50—2, solata 0,50—1,50, maline 2, črnice 2, grozdje 4—6, breskve 4—10, jabolka 2—4, hruške 3—4, slive 2,50—3, orehi 4,50—6, luščeni 16—20 D. Na trgu so bile v soboto prvič tudi gobe.

Mariborski živalski sejem dne 30. VIII. 1932. Prignanih je bilo 14 konjev, 21 bikov, 73 volov, 191 krav in 13 telet, skupaj 312 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na tem sejmu so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 2,75 do 4 Din, poldebili voli od 2 do 2,50 Din, plemenski voli od 1,25 do 2,25 Din, biki za klanje od 1,50 do 2,50 Din, klavne krave debele od 1,25 do 2 Din, plemenske krave od 1 do 1,50 Din, krave za klobasarje od 0,80 do 1,20 Din, molzne krave od 1,75 do 2 D, breje krave od 1,75 do 2 Din, mlada živina od 2,50 do 3,25 Din, teleta od 3 do 4 Din. Prodanih je bilo 186 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 2. sept. 1932. Pripeljanih je bilo 211 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 50 do 80 Din, 7—9 tednov stari 90 do 120 Din, 3—4 mesece 130 do 150 Din, 5—7 mesecev 300 do 350 Din, 8—10 mesecev 360 do 400 Din, 1 leto 460 do 580 Din, 1 kg žive teže 6 do 6,50 Din, mrtve teže 9—10 Din. Prodanih je bilo 88 glav.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 8 do 10 Din, volovsko meso II. vrste od 6 do 8 Din, meso od bikov, krav in telic od 4 do 5 Din, telečje meso I. vrste od 10 do 12 Din, telečje meso II. vrste od 6 do 8 Din, svinjsko meso sveže od 10 do 16 Din.

Knjiga slov. življenja in dela.

»Zgodovina slovenskega naroda« (Družba sv. Mohorja v Celju), ki jo je začel pokojni dr. Josip Gruden in jo nadaljuje dr. Jos. Mal, pripoveduje v zaokroženih poglavjih usodo in

življenje, borbe in delo Slovencev v teku dolgih stoletij. Pravkar je izšlo drugo delo, ki se mu po vsej pravici sme reči »Zgodovina Slovencev«. Pripoveduje o slovenskem strem-ljenju in življenju v obliki življenjepisov tistih osebnosti, ki so v preteklosti in sedanjosti delovale v javnem življenju, v leposlovju in znanosti, likovni umetnosti in glasbi, politiki in gospodarstvu. To delo je »Slovenski biografski leksikon«, ki je njega prva polovica dovršena. Na 688 straneh z dvema stolpcema po 64 vrstic se v abecednem redu vrste imena; prvo je Abraham, zadnje Lužar Fortunat. Dolga, dolga vrsta jih je, daleč nad tisoč in še jih bo v dodatku prišlo morda 50. Pri vsakem imenu izveš, kdaj in kako je živel njega no-silec in kaj je storil, da se ga zgodovina spominja. Srečaš dobro znane osebnosti in imaš pred seboj zaokroženo sliko njih življenja in delovanja. Pa še morda več takih osebnosti stopi pred tebe, ki njih imena nikdar nisi slišal, ki pa so prispevale svoj kamen ali kamenček za zgradbo naše narodne kulture. Odpreš prvo stran in bereš ime Abraham. Kdo je to? Takoj izveš, da je bil brižinski škof v X. stoletju in da so se najbrž zanj zapisali najstarejši spomeniki našega slovenskega jezika, častitljivi brižinski spomeniki. In tako ti vsak naslednji stolpec, in vsaka naslednja stran pove mnogo novega, mnogo poučnega in zanimivega, zdaj iz davno preteklih let, in zdaj iz let, ki se jih še spominjaš, zdaj iz časa, ki v njem živiš.

Skoraj 60 pisateljev se je zbralo in napisalo to knjigo. Pisali so za vsakega, ki se želi poučiti o slovenskem kulturnem življenju, ali ki hoče to življenje nadalje raziskovati.

Prosvetna in izobraževalna društva naj si leksikon naroče! V vsakem društvu bo mnogo članov z veseljem seglo po tej knjigi. Brali bodo v njej in se učili spoštovati svoj rod in ceniti njega delo. Člani prosvetnih društev na deželi bodo s ponosom videli, koliko najodličnejših kulturnih delavcev je izšlo iz preprostih domov našega kmeta in obrtnika.

Druga knjiga, obsegajoča imena pod črkami M—Ž in dodatke, bo izšla v štirih snopičih po 160 strani in bo dovršena ob novem letu 1935.

Prva knjiga »Slovenskega biografskega leksikona« šteje VIII in 688 strani in stane nezvana 390 Din, vezana 430 Din. Cena, na prvi pogled visoka, je v resnici nizka, kajti stroški za tako delo so izredno veliki. Založnica, Zadruga gospodarska banka, ne išče in ne bo imela nikakega dobička. Njej gre za to, da pride to prepotrebno delo na dan. »Slovenski biografski leksikon« se naroča naravnost pri Zadrugi gospodarski banki v Ljubljani, ali pri njenih podružnicah v Mariboru in Celju.

*

Slomškov dan se praznuje v Sv. Vidu pri Ptujju za ptujsko okolico dne 8. septembra na ta način: Ob desetih govori dr. I. Ahčina o Slomšku, nato pontifikalna sv. maša mil. g. ptujskega prošta dr. Ivana Žagar. Po maši v Slomškovem domu nauk za fantovske Marijine družbe. Govori g. dr. Jeraj. Popoldne ob dveh v cerkvi govori g. ptujskega prošta in pete litanije. Nato igra Prosvetno društvo Sv. Vid zanimivo igro v Slomškovem domu. Ta proslava velikega Slomška je v prvi vrsti določena za mladeniče našega okraja, zato naj se mnogoštevilno te proslave udeležijo. Za mal denar se bo dobilo tudi dobro kosilo. Naj vsa moška mladina ptujske okolice dostojno proslavi spomin velikega Slovenca in škofa A.M. Slomška!

Št. Peter pri Mariboru. Dne 18. t. m. proslavimo Šentpeterčani 70letnico smrti A. M.